Lietas Nr. C24183812
Lietas arhīva Nr. CA-0348-14/27

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 17.martā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Zaļā

tiesneši I.Stuberovska, I.Strelča,

ar sekretāru J.Lagzdiņu

piedaloties prasītājam /O.O./un atbildētājas pārstāvim /pers. D/,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu /O.O./prasībā pret agrofirmu /Nosaukums A/ SIA par zaudējumu piedziņu, sakarā ar /O.O./apelācijas sūdzību par Ogres rajona tiesas 2013.gada 30.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2012.gada 7.decembrī prasītājs /O.O./ rajona tiesā iesniedza prasības pieteikumu pret agrofirmu SIA /Nosaukums A/ par nodarītā materiālā kaitējuma atlīdzību un kavējuma naudas samaksu.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1779., 1765.pantu. Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja nodarītos zaudējumus Ls 2074,58 apmērā par 74,09 kubikmetru nocirsto koksni, ko atbildētājs nelikumīgi piesavinājies, un kavējuma naudu Ls 809,08.

[1.1.] Prasībā norādīts, ka 2006.gada 15.maijā prasītājs noslēdzis ar /pers. F/ līgumu par meža cirsmas pirkšanu-pārdošanu, saskaņā ar kuru /pers. F/ no prasītāja nopirka cirsmā augošus kokus uz celma Ogres novada Meņģeles pagasta /Nosaukums B/ meža trešajā nogabalā ar izcērtamo koksnes krāju 312 kubikmetri daudzumā.

2009.gada 9.jūnijā /pers. F/ nopirkto cirsmu pārdevis agrofirmai /Nosaukums A/ SIA.

Neskatoties uz to, ka prasītājs /pers. F/ pārdevis koksni uz celma tikai 312 kubikmetru daudzumā, SIA /Nosaukums A/ esot nozāģējis 74,09 kubikmetri vairāk nekā tika nopirkts. Tādējādi prasītājam nodarītā zaudējuma apmērs ir Ls 2074,58.

Minēto faktu apstiprinot 2006.gada 19.augustā Latvijas mežu īpašnieku asociācijas ekspertes /pers. G/ veiktais koku celmu kontroldastojums.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu prasītājs par šīs naudas summas lietošanu atbildētājam aprēķinājis nokavējuma naudu 0,5% apmērā mēnesī par 78 mēnešiem, kas sastāda Ls 809.

[2] Atbildētāja pārstāvis 2013.gada 21.janvārī Ogres rajona tiesā iesniedza paskaidrojumus par prasību, kuros prasību neatzīst un lūdz to noraidīt.

Norāda, ka 2006.gada 9.jūnijā ar O O , kuru pārstāvēja viņa pilnvarotā persona /pers. F/, noslēgts līgums par cirsmas /Nosaukums B/ iegādi. Saskaņā ar minēto līgumu atbildētājs ir iegādājies 312 kubikmetrus likvīdo koksni. Cirsmas robežas dabā ierādījusi prasītāja pilnvarotā persona /pers. F/, domstarpības par nocērtamās koksnes apjomu, cenu un robežām nav bijušas. Agrofirma ir iegādājusies koksni 312 kubikmetru apjomā. Cirsmas izstrādei dabā sekoja līdzi pats īpašnieks O O un mežizstrādes norises laikā viņam pretenzijas nebija.

Jau pēc cirsmas veikšanas un samaksas prasītājs izteicis nepamatotas pretenzijas par izcirsto koku daudzumu. Lai pasargātu

SIA /Nosaukums A/ reputāciju, atbildētāja pārstāvis /pers. H/ 2006.gada 18.jūlijā ar prasītāju parakstījuši Vienošanos, kurā puses vienojās, ka /pers. H/ par nocirstajiem atsevišķajiem kokiem samaksājis prasītājam /O.O./Ls 1620. Parakstot šo vienošanos, /O.O./apliecinājis, ka naudu ir saņēmis un turpmāk neizvirzīs nekādas pretenzijas pret SIA /Nosaukums A/.

[3] Ar Ogres rajona tiesas 2013.gada 30.aprīļa spriedumu nosprieda prasību noraidīt.

[3.1.] Pirmās instances tiesas atsaukusies uz Civillikum 1778.pantu, kurā noteikts, ka prasīt zaudējumu atlīdzību var tiklab pats cietušais, kā arī viņa mantinieki.

[3.2.] Tiesa konstatējusi, ka no Ogres rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Meņģeles pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/ izdrukas (lietas 64.-65.lapa) redzams, ka nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ Meņģeles pagastā īpašnieks ir /pers. I/, kurš nekustamo īpašumu ieguvis saskaņā ar 2006.gada 21.novembra dāvinājuma līgumu, bet prasītājam O O īpašuma tiesība uz minēto īpašumu izbeigusies. Minēto faktu apliecina nodalījuma 2.daļas 1.iedaļā 2007.gada 3.janvārī izdarītais tiesneša ieraksts.

[3.3.] Saskaņā ar Civillikuma 927.pantu īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t.i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību. No minētā ir secināms, ka tiesības prasīt nekustamajam īpašumam nodarīto kaitējumu ir tā īpašniekam, kas saskaņā ar zemesgrāmatu ierakstu ir /pers. I/.

Konstatēts, ka lietas materiāliem nav pievienoti pierādījumi tam, ka /pers. I/ būtu pilnvarojis /O.O./viņa vārdā tiesā iesniegt prasību par zaudējuma nodarīšanu nekustamajam īpašumam /Nosaukums B/ Meņģeles pagastā. Tādējādi tiesa atzinusi, ka prasību ir cēlusi persona, kurai nav prasības tiesību, jo Civilprocesa likuma 1.panta pirmā daļa paredz to, ka katrai fiziskajai un juridiskajai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā.

Tā kā tiesa atzina, ka /O.O./nav prasības tiesību par zaudējuma atlīdzību, kas nodarīts nekustamajam īpašumam /Nosaukums B/ Meņģeles pagastā, bet īpašuma īpašnieks viņu nav pilnvarojis to darīt, tad /O.O./iesniegtā prasība ir noraidāma.

[4] Par Ogres rajona tiesas 2013.gada 30.aprīļa spriedumu prasītājs iesniedzis apelācijas sūdzību, pārsūdzot spriedumu pilnā apmērā.

[4.1.] Apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka tiesa nav ņēmis vērā to, ka zaudējumu nodarīšanas brīdī, tas ir, tad, kad /pers. H/ vadītā firma nopirka cirsmu, īpašums piederēja prasītājam un nevis prasītāja dēlam. Tā kā nevar būt nekādas šaubas tam, ka prasītājam kā nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ īpašniekam tika nodarīts materiālais kaitējums un ka šo materiālo kaitējumu nodarīja atbildētāja. Līdz ar to prasītājam kā īpašuma /Nosaukums B/ īpašniekam uz zaudējumu nodarīšanas brīdi ir tiesības atsaukties uz Civillikuma 927.pantu un Civillikuma 1778.pantu, pieprasot zaudējumu atlīdzību.

[5] Tiesas sēdē prasītājs prasību un apelācijas sūdzību uzturēja.

Atbildētājas pārstāvis prasību un apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[6] Civillietu tiesu kolēģija, uzklausot lietas dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē un izvērtējot lietā iesniegtos pierādījumus, atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Savu viedokli tiesu kolēģija pamato uz turpmāk norādītajiem argumentiem.

[6.1.] Lietā nav strīds par to, ka 2006.gada 09.jūnijā prasītāja pilnvarotais pārstāvis /pers. F/ noslēdzis ar agrofirmu /Nosaukums A/ SIA Pirkšanas pārdošanas līgumu Nr. 09-06/06, saskaņā ar kuru prasītājs pārdevis atbildētājai cirsmas izstrādei prasītājam piederošajā mežā - Ogres rajonā, Meņģeles pagastā, saimniecībā /Nosaukums B/ 312 kubikmetrus kokus uz celma. Pircējs apņēmies par šo pirkumu samaksāt Ls 4680 (l.l. 9).

Lietā nav strīds arī par to, ka 2006.gada 09.jūnijā noslēgtajā līgumā noteiktā naudas summa Ls 4680 apmērā 2006.gada 26.jūnijā tika prasītājam samaksāta, ko pierāda lietas materiāliem pievienotais paziņojums par personai izmaksātājām ar iedzīvotāja ienākuma nodokli neapliekamajām summām (l.l. 37).

Līdz ar to prasības pieteikumā norādītais, ka koksne 2006.gada 9.jūnijā tika pārdota /pers. F/ nav pamatota un pierādīta. Prasītājs nav tiesas vērtējumam iesniedzis arī citu pirkuma līgumu, kurš būtu noslēgts ar agrofirmu /Nosaukums A/ SIA par viņam piederošo koku izciršanu.

[6.2.] Kā secināms no atbildētājas sniegtajiem paskaidrojumiem, pēc cirsmas darbu pabeigšanas prasītājs izvirzījis atbildētājai pretenzijas par izcirsto koku apjomu. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka šādu pārkāpumu SIA /Nosaukums A/ pieļāvusi.

Kaut arī atbildētāja nav atzinusi koku nelikumīgu izciršanu, 2006.gada 18.jūlijā starp agrofirmas /Nosaukums A/ SIA pārstāvi /pers. H/ un prasītāju /O.O./noslēgta Vienošanās-pirkuma līgums, saskaņā ar kuru /pers. H/ izmaksājis /O.O./Ls 1620 par nocirstajiem

atsevišķajiem kokiem ārpus 1. kvartāla 3. nogabala, kuri dabā bija piestigoti klāt šim nogabalam.

Minētajā dokumentā /O.O./apliecinājis, ka ir saņēmis Ls 1620 un apņemas turpmāk neizvirzīt nekādas pretenzijas pret /Nosaukums/", reģistrācijas Nr. 0000000 (l.l. 38).

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka, noslēdzot 2006.gada 18.jūlija vienošanos, atbildētāja ir atzinusi, ka saskaņā ar 2006.gada 09.jūnijā noslēgto Pirkšanas pārdošanas līgumu Nr. 09-06/06 notikusi atsevišķu koku izciršana ārpus līgumā paredzētās platības, savukārt prasītājs par šo koku izciršanu saņēmis atlīdzību, apņemoties turpmāk neizvirzīt pretenzijas pret SIA /Nosaukums A/.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasītāja vēlāk izvirzītās pretenzijas, kuras pamatotas uz 2006.gada 19.augustā veikto Eksperta slēdzienu (l.l. 10), nav saistāmas ar agrofirmas /Nosaukums A/ SIA rīcību, jo nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja pēc 2006.gada 18.jūlija turpinājusi veikt cirsmas darbus prasītājam piederošajā īpašumā. Līdz ar to atzīstams, ka prasība celta nepamatoti un tā ir noraidāma.

[6.3.] Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa savā spriedumā nepamatoti secinājusi, ka prasītājam nepastāv prasījuma tiesības, jo viņš nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, Ogres rajonā, Meņģeles pagastā, kuram nodarīts zaudējums, ir atsavinājis.

Kā redzams no lietas materiāliem (l.l. 64), nekustamo īpašumu prasītājs atsavinājis 2006.gada 21.novembrī, bet zaudējumi prasītāja ieskatā viņam radušies 2006.gada jūnijā, kad viņš vēl bija nekustamā īpašuma īpašnieks.

[6.4.] Civilprocesa likuma 42.panta otrā daļa paredz, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Prasītājs ar Ogres rajona tiesas 2012.gada 10.decembra un 2013.gada 30.maija lēmumiem atbrīvots pilnīgi no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos par prasības pieteikumu un apelācijas sūdzības iesniegšanu, tāpēc nav pamata tiesas izdevumu piespriešanai no prasītāja.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.-434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda

noraidīt /O.O/ prasību pret SIA /Nosaukums A/ par zaudējumu piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2014.gada 31.marta Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Zaļā

Tiesneši I.Stuberovska

I.Strelča